VÝROČNÁ SPRÁVA SÚKROMNEJ ZÁKLADNEJ ŠKOLY WALDORFSKEJ V BRATISLAVE ZA ROK 2015/ 2016

ÚDAJE O ŠKOLE

Názov:	Súkromná základná škola waldorfská
Adresa:	Vihorlatská 10, 83104 Bratislava
IČO:	36069833
DIČ:	2021593717
Tel.:	0905 824 251
E-mail:	ba@iwaldorf.sk
Web:	www.waldorfskaskola.sk
Vznik:	Zriadená 10. 7. 2001 na základe rozhodnutia MŠ SR a zaradená do siete škôl s účinnosťou od 1. 9. 2001.
Riaditeľ:	PhDr. Xénia Činčurová, PhD.
Zriaďovateľ:	Výchova k slobode, o. z.
Štatutár:	Marián Czére

Počet zapísaných žiakov: 232

Počet prvákov: 26

Počet zamestnancov: 43

*Uvedené počty sú k 15. 9. 2015

DENNÝ CHOD

Počas školského roka 2015/2016 sa v tíme denného chodu vystriedalo 7 zamestnancov. O kancelársku administratívu, administratívu zriaďovateľa Výchova k Slobode, štatistické výkazy pre štátne orgány, registratúra, pokladňu, bankový styk, podklady pre účtovníctvo a mzdy, a každodenný styk s okolím sa starala Tatiana Jozefíková. Denisa Struňáková nastúpila do kancelárie ako výpomoc s operatívnou administratívou, ktorá nám každý rok pribúda. Beh kuchyne bol zabezpečený externe firmou PINO. Technickú správu budovy, dennú starostlivosť o funkčnosť vybavenia školy a záhrady a nákup materiálu zabezpečoval Martin Ševčík. Koordináciu procesov školy zabezpečoval externou formou od septembra do decembra Peter Végh. Od januára ho vymenil Jaroslav Šipoš formou plného zamestnaneckého pomeru. Každodenná čistota a hygiena v celej škole bola aj tento rok poslaním pre Eriku Hickievičovú.

Tento rok nám pribudol na dvore školy mobilný obytný dom, ktorý používame ako provizórium pre nedostatočné kapacity na rokovacie a vzdelávacie aktivity zamestnancov školy. Na záhrade sa realizovali záverečné práce na školskom jazierku, pribudol pocitový chodník okolo altánku, štrkový chodník k hlinenému domčeku na záhrade, po odbornom orezaní stromov sme mohli zavesiť hojdačky, opravovali sme altánok a postavili vyvýšené zeleninové hriadky. Hlinený domček na záhrade sa dočkal aj omietky, náteru drevených častí a dostal aj nový interiérový nábytok na mieru.

Postúpili sme v informatizácii školy formou úložiska dát, kde budeme môcť bezpečne ukladať aj osobné údaje žiakov, zaviedli sme internet v triedach 2. stupňa, a pripravili pripojenie tepelného čerpadla na internet, aby sme zabezpečili jeho on line 24 hodinový servis, pretože tento rok nás nemilo prekvapila jeho porucha a niekoľko dni bolo v škole zima. Vďaka sponzoringu Slovak Telekom a.s. sme pre potreby školy získali 30 notebookov.

V juhovýchodnom rohu záhrady pribudol sklad na palivové drevo, náraďovňa sa presunula na vhodnejšie miesto, brána pre autá do areálu školy je už na elektriku a diaľkové ovládanie, vďaka obrovskému osobnému nasadeniu nášho admina a kolegyne, ktorá má na starosti PR a web školy máme funkčný čipový systém na obedy a rodičia si môžu priebežne kontrolovať nie len obedy, ale aj úhrady školného a klubovného.

Administratíva denného chodu ušetrila škole niekoľko stoviek eur za vyraďovanie registratúrnych položiek po uplynutí úložnej lehoty.

V zborovni pribudli krásne drevené stoly na mieru, taktiež nástenky na chodbe a maľovali sme aj interiér školy. Prešli sme aj na lepší systém toaletných potrieb, zmenili dodávateľa čistiacich ekologických prostriedkov a kúpili lepší stroj na umývanie podlahy. Medzi tohtoročné nemilé skúsenosti patrila napríklad zmena účtovníčky, alebo havarijná situáciu keď nám pretiekla kanalizácia.

Za denný chod spracoval: Jaroslav Šípoš

PERSONÁLNA OBLASŤ

Školský rok sme začali s 33 zamestnancami, z toho 28 pedagogických pracovníkov a 5 pracovníkov denného chodu. Z pedagogických pracovníkov bolo 5 nových. Počas školského roka prišlo k zmene na poste koordinátora denného chodu, Petra Végha od januára 2016 nahradil Jaroslav Šípoš. V júni oznámila svoj odchod k septembru 2016 triedna učiteľka Miroslava Okuliarová. Svoju činnosť asistentky končí Ľudmila Klaková. O znížený úväzok na ďalší školský rok požiadala zo zdravotných dôvodov Ivana Bartovičová.

V septembri sa učiteľský zbor rozrástol o nových kolegov: nemčinárov – Angeliku Jacoby a Rasťa Čaníka, matematikára Ericha Šašinku, klubistkov – Luciu Piršelovú (1.ročník) a Martina Malgota (3.ročník). Na novom poste bola aj Slávka Šebová, stala sa triednou učiteľkou nových 25 prvákov. V druhom ročníku to boli Ivana Bartovičová s klubistkou Renátou Kubečkovou, tretí ročník viedla Denisa Mátrayová, štvrtý Slavomír Lichvár, v klube bola Jana Malovíková, v piatom ročníku bol triednym učiteľom Peter Polák, zároveň bol aj odborným učiteľom telesnej výchovy, v šiestom Miroslava Okuliarová, v siedmom Pavel Hanuštiak, v ôsmom Zuzana Bugárová a deviatakov odviedla Zuzana Bajusová. Triednou učiteľkou v špeciálnej triede bola Martina Krivošová, v klube Lucia Kučeráková. V škole pôsobili aj tri asistentky: Kvetoslava Lacová, Ľudmila Klaková a Silvia Hanuštiaková, ktorú od marca nahradila Jana Tobolová. Barbora Krajíčková z postu klubistky prešla na post odborného učiteľa výtvarnej výchovy a angličtiny.

Martin Kabát rozšíril svoje pôsobenie aj na epochy chémie v ôsmom a deviatom ročníku.

Terapeutický tím v zložení Gabika Cviková – psychologička a Miroslava Heribanová – špeciálna pedagogička, pracoval v tomto roku najmä z priestorových dôvodov v obmedzenejšom, 3/5 režime.

V januári kolégium schválilo triednu učiteľku do budúceho prvého ročníka – Zuzanu Bajusovú.

Podporný tím v zložení Tatiana Jozefíková (administratíva), Erika Hickievičová (upratovanie), Martin Ševčík (správcovstvo – školník), Peter Végh/Jaroslav Šípoš (koordinátor denného chodu) sa od začiatku roka rozrástol o posilu pre administratívu, Denisu Struňákovú.

Počas roka absolvovali pedagogickí pracovníci množstvo školení a kurzov prevažne v oblasti waldorfskej pedagogiky, no i niektoré rozširujúce obzor za hranice wp, napr. kurz prvej pomoci, Hejného matematika. Takmer polovica zamestnancov sa dostala na kurzy prostredníctvom Erazmu +.

Zapísala: Ivana Bartovičová

VZDELÁVANIE UČITEĽOV

V školskom roku 2015/16 sme sa po 1.x zapojili do projektu vzdelávania učiteľov Erazmus+. V priebehu prvého pol roka sme vyslali na kurzy 8 učiteľov a pretože odozva bola priaznivá, zažiadali sme o grant aj v ďalšom kole (žiadosť dopadla úspešne). Zmyslom projektu je neustále zlepšovanie učiteľských kompetencií a zároveň stretávanie sa s inými učiteľmi z Európy.

V tomto školskom roku sa postupne v škole začal formovať projektový tím. Jeho hlavnou úlohou je systematizovať prácu na projektoch a hľadanie možností ďalšieho financovania. Výsledkom je zozbieranie informácií o malých grantoch, vytvorenie kampane na 2% a v neposlednom rade získanie akreditácie pre vysielanie/ prijímanie a koordinovanie Európskej dobrovoľníckej služby. Prakticky to znamená, že naša škola v šk. roku 2016/17 prijme dvoch mladých dobrovoľníkov, ktorí prídu pomáhať v záhrade školy a asistovať pri vyučovaní počas jedného roka.

Dlhodobým cieľom je získavanie a aktualizovanie zoznamu potrieb školy, čo je úloha veľmi ťažká, lebo si to žiada veľa času od každého učiteľa. Malými krokmi však postupujeme ďalej.

	Meno	Krajina	typ kurzu
1	Šebová	UK	
2	Bajusová	Chorvátsko	werbeck spev
3	Okuliarová	UK	učenie jazyka prostredníctvom divadla
4	Kabát	UK	CLIL
5	Maťová	UK	umelecké terapie
6	Bugárová	UK	umelcké terapie
7	Krivošová	UK	kreatívna metodológia
8	Dojčárová	UK	britska kultura, život, jazyk
9	Struňáková	Španielsko	project management
10	Jozefíková	Španielsko	project management
11	Malgot	Rumunsko	outdoor učenie
12	Kubečková	Švédsko	outdoor učenie
13	Kučeráková	Malta	CLIL
14	Krajíčková	Malta	metodológia pre 2. Stupeň
15	Bartovičová	Chorvátsko	werbeck spev
16	Paršová	UK	CLIL

VZŤAHY S VEREJNOSŤOU

V školskom roku 2015/16 sa hľadala nová vízia Vzťahov s verejnosťou po schválení výsledkov experimentálneho overovania ministerstvom školstva minulý rok. Niekoľkokrát sa stretla pracovná skupina, ktorej súčasťou boli aj rodičia so skúsenosťou v oblasti PR a v žurnalistike. Výsledkom boli články pre web školy prinášajúce vhľad do waldorfskej pedagogiky aj reportáže z pedagogických aktivít.

Skončilo sa obdobie mediálnych útokov voči škole, zmenilo sa povedomie o waldorfe, podarilo sa nadviazať dôležité kontakty s mienkotvornými ľuďmi v školstve. V médiách sa objavilo niekoľko významných prezentácií waldorfskej školy či už formou rozhovorov – Pálenica Borisa Filana v slovenskom rozhlase a interview pre portál alternatívneho školstva Čierna labuť – alebo prostredníctvom projektových prezentácií – Gaudího ulička v Mierovej kolónii, projekt Učiaca záhrada. Uchádzali sme sa aj o Nomináciu ceny Orange pre zriaďovateľa školy.

Najväčšie ocenenie sa dostalo škole prostredníctvom projektu slameno-hlineného domčeka žiakov a rodičov pod vedením triednej učiteľky Miroslavy Okuliarovej – cena ministra školstva za enviromentalistiku. Škola spolupracuje s neziskovou organizáciou Živica pri úprave školskej záhrady.

Začali sme spoluprácu s akademickým prostredím. Po tom, čo sa podarilo vybudovať priaznivejšiu verejnú mienku o waldorfskej pedagogike, ktorej obrazom je veľký záujem o zápisy a prestupy na našu školu, nasleduje proces etablovania sa waldorfskej pedagogiky v odborných kruhoch. Máme veľa záujemcov z radov študentov o výskum pre bakalárske a magisterské práce. Nadviazali sme spoluprácu s Pedagogickou fakultou UK - s Katedrou primárnej pedagogiky a prostredníctvom pani profesorky Evy Gajdošovej s Paneurópskou vysokou školou, kde sa zakladá katedra Pozitívnej psychológie a pedagogiky. Naši učitelia prezentovali pred študentmi Filozofickej fakulty UK waldorfskú pedagogiku vo vyučovacom procese.

Pripravili sme Víkend waldorfskej pedagogiky pre rodičov budúcich prvákov, čo sa stretlo s veľkým záujmom verejnosti. Spolupracujeme so Slovenskou asociáciou učiteľov slovenského jazyka, skupina učiteľov vedie waldorfské vzdelávanie pre budúcich učiteľov ako aj vzdelávanie pre rodičov detí s poruchami učenia. Zúčastnili sme sa konferencií Asociácie súkromných a cirkevných škôl a školských zariadení a Dobrej školy. V spolupráci s medzinárodnou organizáciou waldorfských škôl ECSWE sme na pôde školy v októbri zorganizovali medzinárodnú konferenciu waldorfskej pedagogiky na tému Cesty tvorivosti, na ktorej sa zúčastnili predstavitelia ministerstva školstva, prezidentka Asociácie súkromných a cirkevných škôl a školských zariadení pani Saskia Repčíková, pán Vladimír Burjan z Dobrej školy či pani Zuzana Zimenová, analytička školstva.

Tento rok priniesol aj spoločenský pohyb v súvislosti s nespokojnosťou učiteľov a širokej verejnosti so stavom slovenského školstva. Naša škola sa aktívne zapojila do štrajku slovenských učiteľov a zúčastňovali sme sa aj diskusií smerujúcich k spájaniu jednotlivých školských organizácií na Slovensku.

Zapísala: Xénia Činčurová

FINANČNÁ BILANCIA ŠKOLY

POLOŽKA	SUMA[EUR]
Príjmy z verejných zdrojov	499 144,00
Príjmy z vlastnej činnosti	314 509,00
Príjmy ostatné	13 625,00
Príjmy spolu	827 278,00
Výdavky personálne	548 440,00
Výdavky operatívne	232 895,00
Výdavky projektové	17 345,00
Výdavky spolu	798 680,00
Rozdiel príjmy/výdavky	28 598,00

Rozpis : verejné zdroje : 485 427,00 všetky dotácie
8 091,00 2%
2 926,00 príspevky od fyz. osôb - peňažné dary
2 700,00 Nadácia VUB

vlastná činnosť : 287 125,00 školné
9 488,00 zápisné (1826 je zo septembra 2015)
17 696,00 klub
200,00 prenájom priestorov

výdavky projektové : 2 430,00 spotreba materiálu
2 618,00 spotreba materiálu - jazierko
12 297,00 služby na projekty

INTEGRÁCIA V ŠKOLSKOM ROKU 2015/16

V tomto školskom roku tím špeciálnej pedagogiky pracoval v zložení špeciálny pedagóg, psychológ a traja asistenti. Pomocníkom v integrácii bola aj Xénia Činčurová, ktorá pracovala s integrovanými žiakmi na jazykoch.

Z asistentov Silvia Hanuštiaková významným spôsobom rozvíjala princípy arteterapie, čo pôsobilo priaznivým spôsobom nie len na školské výkony, ale aj na celkovú harmonizáciu detí. Silvia žiaľ k januáru ukončila v škole pracovný pomer a nahradila ju Jana Tobolová, ktorá veľmi účinne pomáhala všetkým zvereným žiakom. Pracovala pod supervíziou špec. pedagóga a neskôr aj veľmi samostatne hľadala spôsoby a metódy ako pomáhať v učení žiačikom tretej triedy. Táto pravidelná pomoc na epochách, ale aj krátke samostatné cvičenia významným spôsobom pomáhajú žiakom osvojovať si základy čítania, písania a počítania.

Naďalej pracuje u nás Kvetka Lacová ako asistent v piatej triede, občas si jej pomoc vyžiadajú aj v inej triede, vtedy, ak jej to rozvrh dovolí.

V špeciálnej triede pracovala ako asistentka Ľudmila Kľaková, liečebný pedagóg. Jej vzťah k deťom bol mimoriadne láskavý, chápajúci, podporujúci, ale dokázala ich aj pevne viesť, keď to bolo potrebné.

Opäť sme sa v septembri venovali grafomotorickým cvičeniam s prvákmi. V spolupráci s Alenkou Klčovou a Jankou Malovíkovou sme takmer celý september počas epochy pracovali s prvákmi na rozvíjaní ich úchopu, prítlaku a schopnosti orientácie na ploche. Vytipovali sme deti, ktoré vyžadujú väčšiu mieru pozornosti. Pani učiteľka v prvom ročníku bola inštruovaná ako pracovať s deťmi, aby sa predchádzalo prípadnému vzniku dysgrafii. Prváci urobili za ten rok veľký pokrok, ich výkony nie len v grafomotorike sú výborné.

Na jazykoch vo vyšších triedach viedla skupinu integrovaných žiakov Xénia Činčurová - žiaci, ktorí dlhodobo mali ťažkosti dobehnúť úroveň triedy, mali teraz svoju primeranú úroveň a mohli sa tak uvoľniť a začať stavať na svojich základoch. Väčšina z nich urobila počas tohto roka veľký skok.

Zápisy do prvej triedy prebehli tohto roku v apríli. Vzhľadom k veľkému počtu uchádzačov sme podnikli tieto kroky:

Zorganizovali sme orientačný víkend pre rodičov, kde sme ich informovali omnoho intenzívnejšie ako to býva počas predzápisových stretnutí o našej škole.

Screening zrelosti sme uskutočnili počas celého mesiaca apríla, aby sme mali dostatok času všetky deti, ktoré sa k nám hlásia vidieť a posúdiť ich pripravenosť na podmienky našej školy. Tieto stretnutia s deťmi, ktoré sa pripravujú do prvého ročníka sú poučné aj pre učiteľov, či študentov Vzdelávania vo waldorfskej pedagogike.

Počas roka sme absolvovali množstvo konzultácii s rodičmi na najrôznejšie témy. Od vzájomných dohôd ako pomôcť ich deťom lepšie sa prispôsobiť požiadavkám školy, či sociálnej atmosfére v triede až po rady v oblasti rodičovských zručností, či sebarozvoja. Pomáhali sme pri konaní komisionálnych skúšok pre žiakov, ktorí veľa chýbali a ich hodnotenie nebolo možné vykonať dostatočne správne. Riešili sme prestup zo špeciálnej triedy ako aj cesty pre osobné plnenie individuálneho plánu.

Špeciálno-pedagogické aktivity prebiehali väčšinu roka v hlinenom domčeku kvôli

nedostatku miesta na prácu. Atmosféra tejto prírodnej stavby privítala deti svojou prívetivosťou. Nevýhodou bolo však kúrenie, o ktoré sa bolo treba veľa starať, niekedy aj na úkor práce.

Asistovali sme aj tohto roku na Testovaní 9, kde sa opäť ukázalo, že predĺžený čas nie je jediná výhoda, ktorú by žiaci s ťažkosťami v učení potrebovali.

Žiaci 8 ročníka absolvovali ako tradične test preferencie svojho ďalšieho vzdelávania s našou pani psychologičkou.

Ako ideálne zameranie na budúci rok vidíme rovnomerné rozloženie síl medzi deti, rodičov a učiteľov, pretože všetci z tejto trojnožky potrebujú podporovať svoje kompetencie. Radi by sme privítali nové priestory na budúci rok.

Zapísala : Miroslava Heribanová

ZÁHRADA

V čase polročných prázdnin v škole prebiehal seminár o utváraní školskej záhrady pod vedením Oldřicha Hozmana, architekta organickej architektúry. Tento seminár bol pokračovaním seminára zo septembra, kde sme si určili spoločné ciele:

Čo všetko potrebujeme v záhrade, čo potrebujeme dotiahnuť: jazierko, altánok, domček.

Čo nám chýba: chodníky – jedlá záhrada – jedlé kríky, chodník k domčeku, pocitový chodník okolo altánku, okružný chodník okolo záhrady, prepojenie chodníkov, odpadkové koše, hojdačky, miesto na sadenie- vyvýšené hriadky, amfiteáter pred domčekom na malé divadelné vystúpenia, kde zadná časť bude vyvýšená hriadka v tvare "rohlíka", "papraďorárium" (pre 5.r. na pozorovanie), kúsok pralesa – príroda to potrebuje, priestor pre zvieracích obyvateľov záhrady – kopec s konármi, kopec s kameňmi, využitie dažďovej vody, vonkajšie WC,vonkajšie umývadla (vpredu, vzadu), klubovňa, kolkáreň, lavičky, ošetrenie koreňového systému, indiánska sauna.

V septembri sme hlavne riešili chodník k domčeku, napojenie chodníkov, vyvýšené hriadky. Najprv sme pocitovo hľadali vonku miesta, kde by sa mohli niektoré chodníky a hriadky nachádzať. Snažili sme sa precítiť sme náladu miesta, či je skôr aktívna alebo skôr pokojná. Potom sme modelovali model 1.100 z prírodnej plastelíny.

Na februárovom seminári sme sa zamerali na dotiahnutie až do detailov miesta okolo jazierka – prívodného potôčika, sedenia – s pontónom, chodníka, vŕbového prístrešku terajšej 4. Triedy. A do podrobností sme urobili model pocitového chodníka okolo altánku a využitie dažďovej vody zo strechy altánku. Modely sú urobené z hliny v mierke 1:50.

Potom sme už v malej skupinke doladili sedenie v altánku, technické aj dizajnové predĺženie strechy altánku, nakoľko doň prší, vstupný prístrešok do domčeka. Výsledkom sú skice stolov, lavíc, tvar prístrešku a technické riešenie niektorých detailov. Altánok vznikol ako miesto pre pokojné činnosti v klube alebo outdoorové vyučovanie a keď sa nám podarí dotvoriť vnútro aj okolie, konečne naplníme, pre čo je určený.

Prečo sme to všetko absolvovali? Aby sme vytvorili spoločný obraz, čo chceme v záhrade s deťmi robiť, aby sme navzájom sa vypočuli, zdielali, vysvetlili vznik niektorých nápadov, aby sme potom aj podľa týchto myšlienok zhmotňovali do dreva, kameňa, hliny,..a vytvorili spoločný priestor na oddych, vyučovanie, pozorovanie prírody počas ročného kolobehu, prácu s rastlinkami, umelecké vyžitie, na tvorivý priestor pre deti aj dospelých.

Naša záhrada potrebuje našu starostlivosť, pozornosť.

Zapísala: Tatiana Maťová

I. ROČNÍK

2. septembra 2015 25 prváčikov prišlo prvýkrát do školy. Privítali sme sa podaním ruky a pár slovami. Niektorí vstúpili hneď smelo dnu a rýchlo si našli svoje miesto a niektorí trochu nesmelšie a váhavo

Na začiatku sme spolu trávili veľa času vonku v záhrade hrami, behaním, lozením...

Postupne na vyučovaní sme s pomocou príbehu o rytierovi objavovali svet písmen.

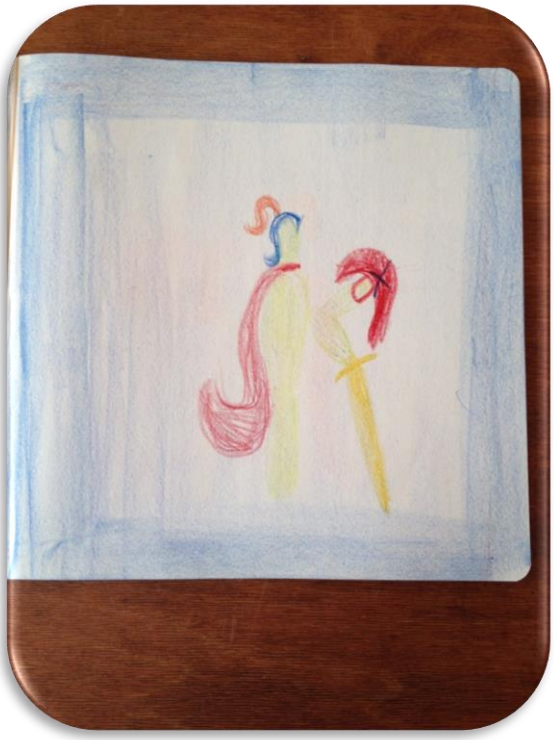

Na matematike sme pátrali po tom, čo je len jedno na svete, čoho dve, tri a tak ďalej. Naučili sme sa rímske i arabské číslice. Padla aj otázka: „Keď sa učíme rímske a arabské číslice, kedy sa budeme učiť tie slovenské?“

Predtým než sme začali pracovať s ovčou vlnou, sme navštívili farmu Abeland, kde nám ujo ukázal ovečky a porozprával nám o nich a dal nám aj ich vlnu, ktorú sme potom v škole triedili, čistili, čechrali aj česali.

Najobľúbenejšou činnosťou na ručných prácach sa tak stalo štrikovanie, kde si deti uštrikovali prvú kapsičku, obal na flautu i zajačika.

Veľkú radosť sme mali z našej družby so šiestakmi. Familiárne sme ich volali „naši šiestaci“. Vznikli naozaj pekné priateľstvá. Hneď v septembri dostal každý prvák od svojho šiestaka náramok priateľstva. Prváci si ich strážili ako poklad. Spoločne sme vyrábali aj lietajúcich šiškových drakov, či lampášiky na lampiónový sprievod.

Na Vianočnej besiedke sme zahrali Vianočnú hru s piesňami, ktorými nás sprevádzali šiestaci. Na Vianočnom bazáre prváci sami predávali svoje výrobky. A, že im to išlo dobre. Ukázali sa ako zdatní budúci obchodníci. Niektorým to išlo tak, akoby to robili každý deň. Vyrábali sme i sviečky z voskových plátov a ozdoby na stromček.

Počas Veľkonočného bazára už boli predavači ostrieľaní, s úsmevom predávali ušité vajíčka, sliepočky a ozdoby z filcu.

Radi sme upratovali vonku na dvore i vnútri v triede.

Na prelome mája a júna sme sa vybrali do školy v prírode. Strávili sme tam veľmi pekné chvíle. Večer niektorým občas aj slzička vypadla, ale spoločné chvíle v prírode stáli za to.

No a na konci nás čakali prvé vysvedčenia.

Celý náš rok bol plný zážitkov, nových priateľstiev, získaných poznatkov a zručností, mnohých radostí a občas aj starostí. Jednoducho, bolo nám dobre. ☺

Zapísala: Slávka Šebová

1. ROČNÍK - KLUB

„DIEŤA JE DAR“

Prváčikovia zdanlivo vyzerajúci rovnako a predsa toľko rôznorodosti, odlišnosti, inakosti a hlavne obrovského potenciálu sa spája v každom jednom do svojského originálu. Ustráchané očká, hanblivé rozpaky, slzy stekajúce po lícach sa po pár týždňoch premenili v bezprostrednú radosť, divokosť a zvedavosť objavovať nové na prednom dvore a v rozprávkovej zelenej záhrade školy. S veľkým obdivom a rešpektom som pozorovala ako si s nadšením prváčikovia osvojili priestor dvora aj čas na stavanie bunkra, naháňačky, schovávačky, spoločenské hry, futbal, skákanie na švihadlách, stavanie hradov a pevností v piesku kde sa vzájomne medzi sebou spoznávali. Zo začiatku vyplávali na povrch aj problémy a nezhody, drobné hádky ba aj malé bitky ale tie sa nám spoločne podarili vždy vyriešiť. Deti sa rýchlo prispôsobili a splynuli aj so spoločnými pravidlami a dohodami. Sprievodcami školou a strážcami prváčikov sa stali žiaci šiesteho ročníka od p. učiteľky Mirky Okuliarovej. Každý prvák dostal sprevádzajúceho šiestaka. To bolo radosti...Prvé mesiace v škole sme veľa zametali dvor a užívali si napadané lístie jesene. Deti s radosťou skákali do veľkej kopy lístia a medzi sebou sa vzájomne zahrabávali. Zima pokryla dvor bielučkým snehom a deti s stavali snehuliakov, iglú a využívali kopec na prednom dvore na sánkovačku a guľovačku. Rok sa rýchlo uchýlil ku koncu a po Vianočných sviatkoch a prázdninách už prišli do školy naozaj prváci. Neplakali za rodičmi a zmätene nepobehovali po škole. Krásne nabehli na rytmus školy aj poobedia v klube. To bola radosť ich pozorovať a hrať spoločné hry. Jar nám priniesla prebudenie prírody a objavovanie jej rozmanitosti na školskom dvore. Pozorovanie vtáčikov, chrobáčikov, starostlivosť o prvácku hriadku, kde sme mali nasadené jahody, šalát, hrášok a rôzne kvietky. Tešili sme sa že sa oteplieva a slniečko svietilo častejšie. Leto prinieslo horúce dni bez vetra, kedy na zadnom dvore deti šantili a oblievali sa vodou s hadice. Vo vzniknutých kalužiach sa dokonca slastne váľali. Čaro leta prinieslo dozrievanie ovocia – lozenie po stromoch a zbieranie čerešní a hľadanie tieňa pod stromom keď bolo horúco. Radi sme spolu spievali, tancovali v tráve, kreslili kriedami na chodníky. V posledný týždeň školského roka ma premkla nostalgia, že deti neuvidím celé prázdniny ale spoločne sme sa tešili že sa opäť uvidíme po prázdninách už ako nastupujúci druháci. Začínala som slovami ,,Dieťa je Dar a aj nimi končím. Ďakujem za chvíle strávené s deťmi, ktoré ma obohatili na celý život.

Zapísala: Lucia Piršelová

2. ROČNÍK

Na začiatku školského roka sme do triedy k 25 deťom z prvého ročníka vzali troch nových, dve dievčatá a chlapca. Prvou epochou bola prvouka a tak sme sa hneď rozbehli po okolí školy, kde sme vnímali a zažívali živly v ich obmenách, orientovali sme sa v najbližšom okolí a noví žiaci sa mohli prirodzene začleniť do kolektívu.

Prvou náročnejšou prácou, ktorá si vyžiadala aj splnenie k istému času bolo šitie drakov k Michaelskému dňu. Podarili sa všetky do jedného a priniesli obrovskú radosť počas Michaelskej hry i po nej.

V priebehu roka sa striedali epochy slovenského jazyka a matematiky. Prebrali sme zvyšnú časť písaných písmen, naučili sme sa abecedu, tvrdé a mäkké spoluhlásky, vieme písať vety oznamovacie, opytovacie i rozkazovacie, rozdeľovať slová na slabiky a hlásky, naučili sme sa množstvo básní, riekaniek, zdokonalili sme sa v mnohých jazykolamoch. Dokážeme prečítať to, čo sami napíšeme písaným písmom, no i básne k písmenám a bájky, ktoré nám do šlabikárov zapísali rodičia.

V matematike sme sa naučili počítať do 1 000, ovládame násobky 1 – 10, rozumieme, čo znamená násobiť a deliť, ovládame malú násobilku v poradí. Radi riešime slovné úlohy, i sami ich vymýšľame. Všetky deti ovládajú sčítanie a odčítanie do 100, väčšina i do 1 000.

Hodiny formového kreslenia boli venované symetrickým i riadkovým formám. Riadkové sme používali i na zdobenie zošitov a oddeľovanie jednotlivých úloh v zošitoch. Veľa radosti sme zažívali pri kreslení foriem kriedami na chodník, kde neraz zdobili okolie školy i niekoľko dní.

Príbehovou látkou druhého ročníka sú bájky a legendy. Legenda o Archanjelovi Michaelovi bola prvou z mnohých a priviedla ich k veľkému premýšľaniu. Príbehy o sv. Františkovi deti neraz rozveselili a často boli podnetom na rozhovory a premýšľanie o konaní dobra. Legenda o sv. Mikulášovi ich nadchla a uvideli prostredníctvom nej iný rozmer obdarúvania. V období fašiangov sme sa vrátili ku všetkým príbehom a vyberali a tvorili sme vhodné masky na karneval. Ako tie príbehy v deťoch žijú, bolo možné vidieť pri výrobe masiek i na samotnom karnevale, pri predstavovaní masiek. Ku koncu školského roka sme si urobili divadelný deň, kedy si skupinky detí vybrali bájku a nacvičili si jej dramatizáciu. Predstavenia boli prevádzané množstvom smiechu, otázok, veľkou radosťou hercov i divákov ☺

Počas roka sme pokročili aj v hre na flaute, naučili sme sa množstvo piesní, niektoré z nich sme spievali na Hlavnom námestí pri vianočnom stromčeku, iné popri chôdzi na výletoch. Maľovali sme jednoduché obrázky z bájok a legiend, obrázky k ročným obdobiam, naučili sme sa miešať farby, vyťahovať farby a darili sa nám krásne maľby, ktoré nám počas roka zdobili triedu. Zvládli sme štrikovanie hladko i obrátene, uštrikovali sme šály alebo čelenky, väčšieho i menšieho zajačika, šili sme, pracovali s voskom, prírodninami, papierom.

Druháci sa ukázali ako zanietení výletníci – hneď zjari prešli 10km ako nič a tešili sa na ďalší výlet. Ten sme urobili opačným smerom, do kopca a už celkom v teple, no ochladenie pod korunami stromov Koliby im prinavrátilo radosť z výletu. Pálenie Moreny vo vrakunskom lesoparku spolu s prvákmi a tretiakmi malo jedinečnú atmosféru spolupatričnosti. Výlet na blízku Kuchajdu v júnových horúčavách nám priniesol ochladenie v podobe nanukov, no aj veľkú zábavu pri hrách, čvachtaní sa vo vode a pozorovaní labutí a kačíc. Vrcholom výletnej sezóny bola biofarma Príroda, na ktorú sme sa vybrali zo Stupavy pešo po náučnom chodníku, ktorý sa po 2 stanoviskách stratil, tak sme sa na cestu museli pýtať. Šťastne, smädno a unavene sme prišli do cieľa, kde nás už čakalo množstvo zvierat, prehliadka farmy na voze ťahanom koníkom, na obed halušky, ovocné guľky, šúľance a ako dezert voňavé lesné jahôdky, ktoré sú iba pre tých, ktorým sa nelení zájsť až na koniec a vidieť tam množstvo mimoriadnych stromov (podaktoré boli ešte aj označené tabuľkami) a rastlín. Cesta späť bola dobrodružná, po celkom rýchlej pešej chôdzi sme mali v Stupave na autobusovej stanici takmer hodinový oddych, autobus nám odišiel priamo pred nosom.

V posledný deň školského roka sme sa obzreli naspäť a pospomínali sme si na spolužiakov, ktorí v priebehu roka odišli, na to, čo sme sa naučili, na zážitky, ktoré nám zostali v pamäti. Deti nezabudli ani na deň, keď dostali od rodičov nimi vytvorenú knihu, Šlabikár. Pokladajú ju za niečo veľmi výnimočné a sú rodičom vďační za taký krásny dar.

Deti dostali umelecké vysvedčenia – bájky, ktoré v krásnej veršovanej podobe hovoria aj o ich vlastnostiach alebo o tom, čo by ich mohlo posilniť.

Obzretie za školským rokom 2015/2016 zapísala s veľkou radosťou Ivana Bartovičová, triedna učiteľka

2. ROČNÍK - KLUB

V tomto roku sme sa s druhákmi mali veľmi dobre, pribudli k nám aj noví spolužiaci; Aniška McCormic, Emka Bodová a Jakub Fintor. Deti sa rýchlo aklimatizovali a čoskoro si našli aj svojich dobrých kamarátov.

Najčastejšie sme sa zdržovali vonku na dvore, kde sme sa snažili byť za každého počasia. Sledovali sme každú zmenu počasia, zmeny v ročných rytmoch, premenu prírody a jej krásy. Krásu premien sme sa snažili zachytiť aj v kresbách alebo maľbách. Spracovávali sme aj prírodný materiál; najvďačnejším objektom boli kvietky a bylinky, z ktorých sme si viazali venčeky alebo varili čaje. Z kamienkov sme vytvárali malé obrázky s veselými postavičkami. S farbami na sklo sme namaľovali pekných farebných vtákov, ktorých sme potom nalepili na okno. Týmto sme sa zapojili do projektu ochrany vtákov, maľby vytvárali prirodzenú viditeľnú bariéru, aby vtáky nenarážali do skla. Radi sme krášlili aj chodníky veľkými obrazmi princezien, zvieratiek, či kreslením hry „škôlka“.

Pohyb bol neodmysliteľnou časťou pobytu na dvore. Chlapci najčastejšie hrali fotbal, ale vytvorila sa skupinka nadšených staviteľov bunkra, ktorí stavbu neustále vylepšovali, ale aj statočne bránili voči iným „votrelcom“. S dievčatami sme sa hrávali na schováčku, skákali cez švihadlo, radi sme pripravovali aj divadlo na rôzne témy pre ostatné deti na dvore. V tom boli dievčatá výnimočne šikovné.

Okrem hier sme sa snažili v spolupráci aj s inými ročníkmi upratovať na dvore, týmto sme sa v deťoch snažili upevniť pocit zodpovednosti za užívanný priestor. Dvakrát do týždňa sme zbierali smeti a dosky, na jeseň sme zbierali a spracovávali popadané ovocie. Starší spolužiaci pripravili pre nás zvýšenú hriadku v tvare kopyta, kde sme si posadili hrášok, reďkovku, cibuľku, ktroré sme potom s chuťou pojedali k olovrantu. Pokojné chvíle olovrantu sme si spestrovali čítaním zaujímavých knižiek.

Zapísala: Renáta Kubečková

3. ROČNÍK

Tretí ročník bol plný usilovnej práce nielen v laviciach, ale aj mimo nich. Niesol sa v nádychu príbehov Starého zákona, starých remesiel, stavania domu, či siatia obilia. Okrem fyzickej práce sme pokračovali na matematike v násobilke, slovných úlohách, sčítaní a odčítaní pod seba, na slovenskom jazyku spoznali vybrané slová a základné slovné druhy, čítali a čítali...

Počas septembra sme prijali pozvanie na oberačku hrozna od našej spolužiačky. Išli sme do Rakúska do mestečka Halbturn. Po malom osviežení u nich doma sme sa traktorom s vlečkou, na ktorej sme stáli – veľký zážitok!, cez celú dedinku odviezli na vinice, kde sme si vlastnými rukami vyskúšali zber. Vo vinici to bola paráda, hrozno vynikajúce, kliešte ostré, vedrá plné, hrozno výborné ☺. Okrem toho sme ťahali cukrovú repu. Uf!

V októbri nás čakala snáď najväčšia práca tretieho ročníka, ťažká práca na poli. Epocha Zo zrna chlieb. Našou úlohou bolo zorať políčko, vyplieť, pohnojiť a zasiať pšeničku. “Orali“ sme rýľmi, motykami, vlastnými rukami pleli, okrem toho upravovali okolie. Nebola to jednoduchá práca, ale nás to pri spoločnej práci bavilo, aj sa nám darilo. So siatím sme museli pár dní počkať na krajšie počasie.

Potom už bola pšenička, ozimina, pripravená. A nezabudli sme ani na strašiaka.

Jesenný výlet na Železnej studničke bol aj tento rok pekným osviežením mimo školy.

V decembri na vianočnej besiedke nás naši úžasní rodičia prekvapili tajným nácvikom eurytmie a spoločne sme na pódiu zvládli vystúpenie!

Počas zimy sa nám na ručných prácach podarilo dokončiť háčkované čiapky. Práca nám šla od ruky, výsledky boli nádherné.

Na veľkonočný bazár sme šili filcové podbele a snežienky, neskôr sme sa venovali aj drôtovaniu.

Na veľkonočnej besiedke sme vystúpili krátkou divadelnou hrou s názvom Húsenica, ktorá mala veľký úspech. Bola o premene húsenice na krásneho motýľa, ktorý spočiatku nevedel ku komu patrí, no nakoniec zistil kým je.

Aj tento rok sme jar privítali pálením Moreny, ktorú sme v klube s Martinom vyrobili.

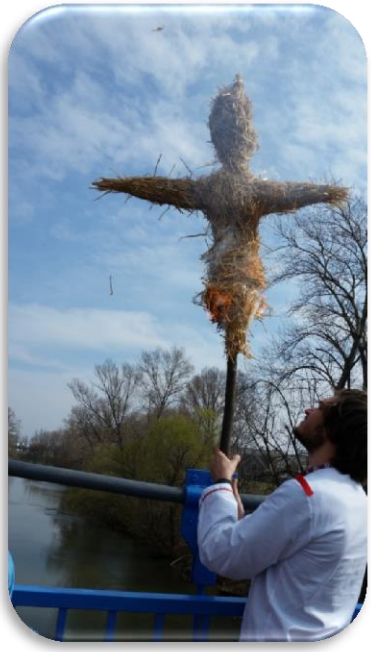

Ako všetci tretiaci našej školy, aj my sme boli počas školy v prírode v dedinke Pribylina v Račkovej doline na Chate Komenského. V Pribyline sa nachádza skanzen, Múzeum liptovskej dediny. V ňom sme si vyskúšali zopár starých remesiel ako tkanie na malých krosnách, modelovanie na hrnčiarskom kruhu, výrobu masla, drevených domčekov. No najviac nás zaujala práca kováča Martina. Spoločne sme ukuli veľkú triednu podkovu s našimi iniciálami. Cesta do skanzenu a späť na chatu nebola vôbec krátka, no pomocou pesničiek a v lone krásnej prírody sme ju zvládli poľahky. Okrem skanzenu sme sa pri chate venovali rôznym činnostiam: výrobe vodných mlynčekov, stavbe lesného prístrešku, spoznávaniu byliniek, modelovaniu, táboráku a príprave živánskej v alobale, orientačnému behu, nočnému pochodu...odvahe, ale najviac voľným hrám pri chate, v potôčiku alebo na kraji lesa a na lúke, kde sme sa vždy poriadne vyhrali a vybehali.

Na Deň detí sme sa vybrali na výlet na Kuchajdu. Slniečko krásne svietilo, osviežili sme sa vo vode, zahrali na preliezkach a zachránili dve malé káčatká spod kolies áut a električiek. Martin bol hrdina!

V júni sme sa ešte venovali starým remeslám, starým mieram a váham, aj stavbe domu. Vyrábali sme slnečné hodiny, malé domčeky z rôznych prírodných materiálov: hliny, slamy, konárikov, kamienkov, listov...Nebola to jednodchá úloha, občas sme potrebovali riadnu dávku trpezlivosti.

Z tehál sme na zadnom dvore spoločne postavili vyvýšené hriadky, každý priložil ruku k dielu:

Pred :

Po:

Počas roka toho bolo ešte omnoho viac. Bol to skvelý rok plný radosti z práce ako fyzickej tak aj mentálnej.

Počas prázdnin sa ešte zopár z nás aj s rodičmi stretlo na žatve našej bohatej úrody. Zlatá pšenička!!! Bolo to príjemné stretnutie s kosou a kosákmi, hrabľami a plachtami, slniečkom a letnou spŕškou, koláčikmi a marhuľkami a hlavne výbornou veselou náladou!!!

Tešíme sa do 4. ročníka na mlátenie, mletie a pečenie chlebíka!

Zapísala : Denisa Mátrayová

3. ROČNÍK - KLUB

Na začiatku tretieho ročníka sa udiala v klube u tretiakov zmena, pretože som vystriedal v klube Barborku Krajíčkovú, ktorá s deťmi strávila predchádzajúce dva roky. Netrvalo dlho kým sme si s deťmi k sebe našli cestu a vykročili sme do roka plného zážitkov a dobrodružstiev.

Tretí ročník sa nesie v znamení rubikonu, kedy nastáva významný prerod v dieťati a vidno v ňom veľké zmeny. Bolo veľmi zaujímavé byť pozorovateľom tejto premeny, kedy dieťa odstupuje od súbytia so svetom a samostatne naň začína nazerať.

Prvý mesiac sme sa spoločne spoznávali a užívali si spoločnej hry na školskom pozemku. A nezaháľali sme ani pri tvorení. Na Michaelskú slávnosť sa nám spločnými silami podaril vytvoriť drak, ktorý neskôr zdobil našu školu.

Keď ale prišiel október pustili sme sa do tvrdej driny na neďalekom políčku - záhradke, ktorú máme prenajatú, aby sme tam mohli vypestovať úrodu obilia, ktorú pretvoríme na najzaslúženejšiu odmenu v podobe chlebíka. Naše políčko sme museli najprv vyplieť a poorať a neskôr sme slávnostne siali pšeničku do zemičky plnej našej energie a vôle.

Samozrejme sme museli postaviť aj strašidelného strašiaka, aby nám chránil našu úrodu.

V čase jesenných dní sme sa veľmi potešili keď nás matička príroda obdarila napadaním lístím.

Keď nadišiel zimný čas, bolo nám chladnejšie, ale to nás neodradilo postaviť parádny bunker. Chlapci z deviateho ročníka nám prišli na pomoc a za jedno poobedie sa nám podarilo z nášho "hniezda" postaviť úžasný zamaskovaný bunker so strechou aj opevnením.

Keď ale bolo príliš sychravo a chladno pobrali sme sa do triedy, kde vznikali vysokánske veže z drevených kociek, hralo sa o dušu Carcassone a osadníci, a vymýšľali sme saj rôzne divadielka a chodievali sme navštevovať čajovňu u našich susedov štvrtákov.

Neprešla dlhá doba a zimička nám postupne odišla a my sme mohli privítať pani jar. Napriek tom u to nebolo až také jednoduché, pretože pri odprevádzaní zimy - pálení Moreny, si ma Morena chcela zobrať so sebou a zapálila mi vlasy. Nechcela sa vzdať bez boja, ale nakoniec všetko dopadlo dobre a my sme sa mohli naspäť navrátiť na naše políčko, kde nás čakalo zasa plno roboty.

Postupom jari až k začiatku leta sme sa veľa starali o naše políčko, ale aj o našu školskú záhradu. Čistili sme ju od odpadkov, popadaných driev a kamenia. Zametali sme chodníky, polievali sme, zberali sme úrodu z našich ovocných stromov a piekli sme koláčiky. Samozrejme sme nezabúdali aj na každodennú zábavu, či šantenie.

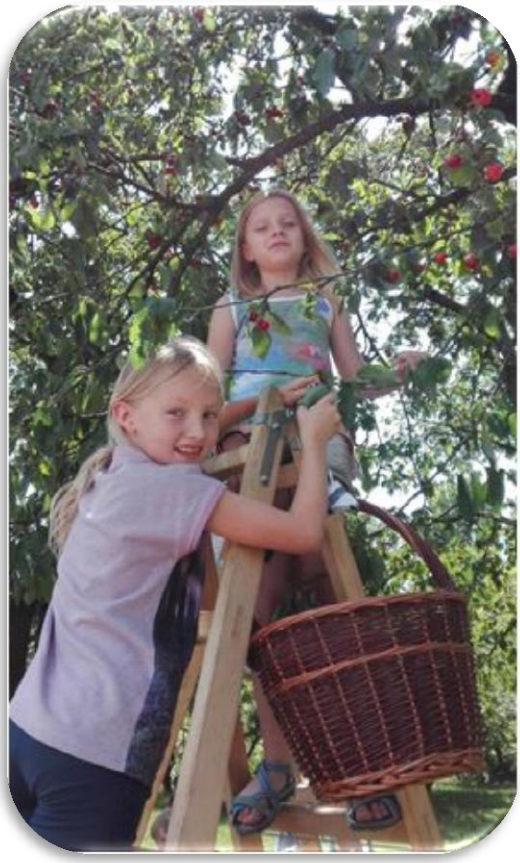

Spoločným úsilím sme počas dňa zeme postavili vyvýšené hriadky z tehál.

Posledné dni horúceho leta sme trávili oblievaním sa a striekaním vody z hadice. Pre tých, ktorý boli z letného slnka a z celoročnej usilovnej práce unavení bola deka, na ktorej sa mohli deti váľať a oddychovať. Som vďačný za to, ako ma deti každý deň obdarovali láskou, objatím a smiechom, a na oplátku som obdaroval ja deti vyrezávaným dreveným perom, ktoré sa im bude hodiť do budúceho školského roka. Veľa sme sa navzájom toho naučili. A ja sa teším na ďalší rok.

Zapísal: Martin Malgot

4. ROČNÍK

Vzpriamený postoj a bdelá pripravenosť detí k práci a učeniu boli hneď od začiatku školského roka na štvrtákoch nápadné. Eurytmické úlohy zvládali rýchlo, s vervou sa púšťali do cvičení koordinácie nôh a orientácie v priestore. Hneď bolo zrejmé, že pre väčšinu z nich je prelomový čas 9. roku života minulosťou, ktorú majú šťastne za sebou. Alebo žeby nie tak úplne? Nuž, je pravdou, že 10. rok života sa vyznačuje svojimi špecifikami, ktoré nie sú natoľko zreteľné, ako fenomény 9. roku. Častokrát sa v dieťati aj napriek zdanlivej vonkajšej poslušnosti odohrávajú turbulentné procesy. Je práve úlohou dospelých, aby tieto poryvy vnímali a s výchovným taktom primerane citlivo sprevádzali. Táto individuálna situácia mala svoju paralelu v živote štvrtáckej triedy ako celku. Popri sústredenej pracovnej atmosfére a chvíľach intenzívnej práce sme zažili i prekvapivé turbulencie, keď sa rodičia dvoch detí na polroku rozhodli vypovedať zmluvu. Táto smutná a neželaná skutočnosť na druhej strane umožnila prijatie troch nových spolužiakov.

Novej vývojovej situácii detí zodpovedali štvrtácke učebné obsahy. Deti sa tematicky ocitli v rázovitých obrazoch severskej mytológie umocnenej recitačnou prácou v drsnom rytme „palicového rytmu“ nazývaného aj „aliterácia“; v rytme drsnom ako severská príroda, v lone ktorej vznikali múdrosťou naplnené básne zachované písomne pod názvom Edda. Do takejto nálady bolo zasadené pozorovanie základnej morfológie ľudského tela prepojenej s charakterom tvarov v ríši zvierat. Najprv vychádzajúc z človeka s vyústením do základných špecifík ríše nižších zvierat. Následne cez ríšu vyšších zvierat naspäť k človeku a jeho duševnej konštitúcii.

V matematike bola ústrednou téma zlomkov, ktorá si vyžaduje dobrú orientáciu v násobkoch širokého spektra prirodzených čísel a k tomu aj prvotnú silu individuality, ktorá u človeka prichádza s 10. rokom života. Predstava čísla si u zlomku už žiada väčšiu

vnútornú istotu a aktivitu než práca s operáciami prirodzených čísel v predošlých ročníkoch.

Vo vyučovaní materinskej reči priniesol zásadné podnety náš milý hosť, Roland Steinemann, ktorý desiatky rokov pôsobil ako triedny učiteľ na škole Rudolfa Steinera vo švajčiarskej dedinke Birseck-Aesch a rovnako tak pôsobil ako dlhoročný mentor viacerých waldorfských škôl po celom svete. Pomáhal nám pri práci s runovým písmom, a vďaka jeho podnetom sme prácu na slovesných časoch rozvinuli do poznávania obsahov rodnej reči prostredníctvom etymológie slov.

Pôvod slov prebudil v niektorých deťoch veľký záujem o naše každodenné slová, súvislosti významu ktorých si častokrát vôbec neuvedomujeme.

Ďalším svetom, ktorý sa pred nami objavil vďaka obsahom vlastivedy, boli priestorové a kultúrne súvislosti nášho mesta Bratislavy, ku ktorému sa v dobách minulých s láskou hlásili Nemci – ako ku Pressburgu, a Maďari – ako ku Pozsonyi. Tušenie multinárodnostného základu nášho mesta nás priviedlo až k návšteve rovesníkov na waldorfskej škole v Maďarskom Váci. Tých sme navštívili v rámci májovej školy v prírode. V tomto čase sme pobudli aj v malej dedinke v maďarskej oblasti Pilis, ktorá sa vyznačuje vysokým etnickým podielom slovenského obyvateľstva.

V máji sa nám tiež podarilo niečo, čo sa nám nepodarilo počas epochy starých remesiel v treťom ročníku. Vydali sme sa za kováčom, pánom Jozefom Tomčalom z Lehníc. Za jeho pomoci sme si ukuli triednu reťaz – každé dieťa jedno ohnivko.

Úspešný a na podnety bohatý rok sme zavŕšili splavom Dunaja, ktorý sa nám vďaka vlastivednej epoche stal veľkou inšpiráciou. Ostáva veriť, že v piatom ročníku, práve v súvislosti so zemepisnými obsahmi, budeme mať možnosť pokračovať v skúmaní jeho charakteru európskej rieky výletmi do krajín, ktorými preteká.

Zapísal: Slavomír Lichvár

4. ROČNÍK - KLUB

Tohtoroční štvrtáci nastúpili do posledného klubového ročníka. Spoločne sme väčšinu času trávili na zadnom dvore, ktorý sme po minulom roku dôverne poznali. Deti sa radostne vrátili ku svojim obľúbeným zákutiam, hojne sme využívali aj priestor altánku a ihrisko.

Dlhotrvajúce teplé septembrové dni nám ponúkli tráviť veľa času hraním spoločenských hier, rozprávaním letných zážitkov, hrou s loptou a piknikovaním na deke. Ako išiel čas a počasie sa začalo viac a viac ponášať na jesenné, pribudla nám aj práca v záhrade. Zbierali sme jablká, nahrabovali lístie ku kmeňom stromov, udržiavali poriadok v altánku. Práve ten nám ponúkol možnosť schovať sa pred ostrejším počasím a tráviť čas vyrábaním gaštanových zvieratiek či listových obrázkov. Mnoho času sme venovali počas klubu aj krížikovej výšivke, ktorá je hlavnou témou ročníka na ručných prácach. Vyšívané obrázky sa nám tak podarili vyrobiť už na vianočný bazár a aj na veľkonočný bazár. Počas zimy sme ako štvrtáci organizovali každý pondelok a utorok čajovňu pre deti zo školy, pre učiteľov aj pre rodičov. Tohtoročná čajovňa mala veľký úspech, a radi ju navštevovali či mladšie, či staršie deti. Lákadlom bol nielen teplý čajík, voňavá kávička, citronáda ale aj chutné koláčiky, ktoré pripravovali deti deň vopred so svojimi rodičmi. Štvrtáci mali podelené úlohy: obsluha, práca v kuchynke a príprava čaju, predajcovia koláčikov. O propagáciu sa postarali samé deti a vyrobili nielen plagáty, ale aj pozvánky, ktoré osobne poroznášali po ostatných triedach. Deti čajovňa veľmi bavila a spoločne sme počas jej realizácie zažili plno príjemných chvíľ.

Mnoho milých momentov nás len čakalo s príchodom jari, kedy sme opäť mohli vytiahnuť chodúle, laná, lopty a švihadlá, ktorým sme venovali veľmi veľa času. Deťom sa podarilo zvládnuť aj náročnejšie prvky či rôzne variácie. A takto sme sa pomaly preskákali až k záveru školského roku, kedy po spoločne strávených dvoch rokoch nám bolo za sebou aj ľúto.

Veľa šťastia moji milí štvrtáci!

Zapísala: Jana Malovíková

5. ROČNÍK

Tento školský rok, som plný očakávaní, po prvý krát vstúpil do piatej triedy ako triedny učiteľ. Pri triede som už síce stál dva roky ako klubista, toto bolo ale celkom iné, nové, neznáme. Všetci sme boli plní očakávania, ako nám to bude spolu fungovať a či sa dokážeme navzájom rešpektovať. Myslím však, že hneď od začiatku nám to spolu dobre klapalo a rýchlo sme si na seba zvykli.

Školský rok sme začali epochou dejepisu, na ktorej sme sa ponorili do nálady starých kultúr. Spoznali sme život ľudí v starovekej Indii, Perzii, Egypte aj Mezopotámii. Deti následne celý polrok počúvali staré mýty a eposy, pritom sme si spievali indické piesne. Aj na Michaelskej slávnosti sme vystupovali s indickou mantrou „Óm bhur bhuva svaha“. Na Vianočnú besiedku sme zase nacvičili krátke divadielko o Gilgamešovi a jeho hľadaní nesmrteľnosti. Pri nácviku sme si zažili drinu aj zábavu a vystúpenie, ktoré sa nám veľmi vydarilo, už bolo len čerešničkou na torte.

Obr. Gilgameš a Enkidu porážajú Chumbabu

Na matematike sme pokračovali v zlomkoch, ktoré nám dali všetkým riadne zabrať. A ani počítanie desatinných čísel v druhom polroku nebola prechádzka ružovou záhradou, celkom sme sa pritom zapotili.

Na slovenčine sme zase spoznávali gramatické kategórie a vzory podstatných, aj prídavných mien a snažili sa pochopiť, prečo máme v našom krásnom, ľubozvučnom jazyku okrem „i“, ešte aj ypsilon. Treba povedať, že záhadu sme zatiaľ nevyriešili, možno sa nám to podarí budúci rok.

V rámci geografie sme sa splavovaním slovenských riek dôkladne pozreli na našu vlasť a v druhej epoche sme už trochu nazreli aj za jej hranice. Na výtvarnej výchove sa nám dokonca podarilo v skupinovej práci vytvoriť niekoľko hlinených reliéfov Slovenska.

Obr. Hlinené Slovensko

Ako prípravu na epochu geografie, v ktorej zohrávali dôležitú úlohu rieky, sme ešte v októbri podnikli spolu s Martinom Kabátom, triedny výlet na Železnú studienku. Hlavným cieľom bolo spojiť sa s vodným živlom, čo deti následne využili aj pri vyrezávaní z dreva.

Prvý polrok sme uzavreli januárovou epochou dejepisu, ktorej téma starovekého Grécka je v určitom zmysle nosnou témou celého piateho ročníka. Grécky ideál kalokaghatie, harmónie medzi duševným a telesným sa skutočne aj v našej triede premietol do vcelku pokojného školského roka.

S tým súvisí aj medzinárodná detská waldorfská olympiáda v Schönau, kde sa súťaží v tradičných gréckych disciplínach a na ktorú sme sa takmer celý rok chystali. V rámci telesnej sme behali, skákali, zápasili a hádzali diskom a oštepom, na hudobnej spievali grécke piesne a na eurytmii sme zase nacvičovali grécky bojový tanec a hexameter, s

ktorými sme na olympiáde vystupovali v rámci gréckeho večera. Deti si taktiež museli sami vyrobiť typický grécky odev - chitón.

Samotná olympiáda potom prebehla na konci mája a bol to pre nás všetkých určitý vrchol celoročného snaženia. Deti mali radosť z pohybu a navyše sa mohli stretnúť aj so svojimi vrstovníkmi z Rakúska, či Chorvátska a precvičiť si svoje jazykové zručnosti. Spanie v stanoch tomu všetkému dodalo tú správnu atmosféru...

Posledným predmetom, ktorý som ešte nespomenul, bola biológia. V rámci nej sme sa na zoológii pozreli na súvislosť medzi človekom a zvieratami a na botanike sme zase poodhalili fascinujúci svet nižších rastlín. K obom témam sme absolvovali aj exkurzie – najprv sme v apríli navštívili Ústav biochémie a genetiky živočíchov SAV v Ivanke pri Dunaji, kde sme sa dozvedeli mnoho o inteligencii vtákov a začiatkom júna sa nám sa nám zas podaril veľmi pekný výlet na Devínsku Kobylu a Sandberg, kde sme mohli v prírode hľadať a obdivovať nižšie rastliny.

Obr. Modelovanie zvierat na VV

V júni sme sa už začali nalaďovať na budúci školský rok a v rytmickej časti sme sa učili žonglovať s tromi loptičkami. Je až neuveriteľné, ako ľahko sa to niektorí naučili a ja osobne tajne dúfam, že nakoniec to zvládnu všetci... :-)

Zapísal: Peter Polák

Obr. Olympiáda v Schönau

6. ROČNÍK

Ešte sa ani nezačal školský rok a my sme sa s celou triedou i rodičmi stretli na spoločnom výlete na hrade Devín. Mal nám predznamenať tému, ktorá sa niesla celým šiestackým školským rokom, a bola to hlavne téma stredoveku. Videli sme naživo, čo znamenali a ako vyzerali rytierske súboje. Mohli sme si jednotlivé zbrane i vyskúšať a nakoniec sme pána Kozu i s manželkou pozvali aj k nám do triedy, kde nám dali prednášku o rytieroch a živote v stredoveku. Dokonca sme sa mohli prezliecť i za rytierov a hradné panie a došlo i k pasovaniu na rytiera!

V septembri sme sa ponorili do témy dejepisu a dejín Ríma, kde sme sa venovali okrem iného rétorike a správnemu vyslovovaniu a prezentácii svojej témy.

Október bol pre nás mesiac krásy geometrie, kde sme sa ponorili do geometrických tvarov a výsledok sme zavŕšili kalendárom na vianočnej besiedke.

Na jeseň sme okrem učenia sa o baladách a finančnej matematike (kde sme si prešli rôznymi ekonomickými systémami) chodili aj do lesa. Náš otecko z triedy, Braňo Barok, nás zobral do ich lesa a porozprával nám ako naši predkovia podľa fázy mesiaca rúbali stromy. Mali k nim úctu a pred každým vyrúbaním stromu ich poprosili a poďakovali za poskytnuté drevo. Potrebovali sme sa naučiť aj tieto tajomstvá, pretože nás čakala výroba drevených mečov.

V novembri na nás čakalo prekvapenie. Keďže sme vyhrali cenu Živel za postavenie

hlineného domčeka, pozvali našu triedu na akciu, ktorá sa konala v meste na Námestí SNP ohľadne rôzneho prístupu vo vyučovaní na štátnych a alternatívnych školách, kde sme si vyskúšali aký rozdiel by bolo chodiť do štátnej školy. Keďže bola zima, pohostili nás čajom.

Tento rok nás čakala aj cesta k intuitívnej lukostreľbe. Vyrobili sme si luky, prešli sme obradom prvého výstrelu a potom sme každé ráno na školskom pozemku pred vyučovaním strieľali do vyrobeného terča. Nuž niekedy sme aj zatúlané šípy hľadať museli na stromoch!

Okrem toho sme si popritom chlapci šili košele a dievčatá svoje prvé šaty. Urobili sme si aj spoločné posedenie s mamami, babkami i sestrami. Bol to naozaj vydarený deň!

Všetko na čom sme pracovali celý rok sa zúročilo na triednom šiestackom cirkuse. Napísali sme si na epoche slovenčiny i naň bulletin, ktorý sme predávali pred vystúpením.

Zapísala: Miroslava Okuliarová

7. ROČNÍK

Nový školský rok sme aj začali novým predmetom, ktorý ešte doteraz siedmaci nemali – chémiou. Základom vyučovania boli veľmi zaujímavé pokusy, krásu chémie mohli obdivovať doslovne. Úsmevná chvíľa nastala, keď prváci, ktorí so svojou triednou učiteľkou chodili po škole a navštevovali všetky triedy, vstúpili do siedmej triedy. Privítala ich tma, smrad a na stole horel oheň, kvôli pokusu so spaľovaním.

Hneď prvý mesiac sme navštívili aj Domov sociálnych služieb. Bol to pre nás všetkých silný zážitok a siedmaci sa mohli zapojiť aj do rôznych činností s klientami a spoznávať ich život. V rozhovore so žiakmi v škole sme síce zistili, že viacerí boli vnútorne veľmi pohnutí, ale nakoniec všetci prejavili vôľu takúto návštevu si zopakovať. V druhom polroku sme teda prišli opäť, šmirgľovali sme plot a viacerí žiaci pomáhali nemobilným klientom tlačiť vozík, alebo asistovali pri jedení a pití. Samozrejme vyvstávali následne u siedmakov rôzne otázky, ktoré sa týkajú hlbšieho zmyslu života, ľudskosti a vzájomnej pomoci.

Hlavnou témou siedmeho ročníka boli ale zámorské objavy v 15. a 16. storočí. Zaoberali sme sa životmi veľkých objaviteľov ako Kolumbus, Vespucci alebo Magellan. S úžasom sme zisťovali ich neuveriteľné príbehy a odvahu. Dokonca sme sa rozhodli, že si aspoň vzdialene podobné zážitky chceme vyskúšať na vlastnej koži a začali sme organizovať pobyt na plachetnici. To sa nám nakoniec aj podarilo, ale kvôli organizačným dôvodom sa plavba presunula na september do ôsmeho ročníka.

Takisto obdobie renesancie na dejepise bolo témou, ktorá žiakov zaujala a oslovila. Veľkí géniovia ako Leonardo da Vinci, Michelangelo a Raffael oslovujú dodnes aj mladých ľudí. Zaoberali sme sa ako ich životom, tak aj ich dielom. Veľa sme pracovali umelecky, snažili sme sa ich umeleckého génia aj prakticky napodobniť.

K celkovému umeleckému výrazu nám napomáhala aj umelecká kaligrafia, ktorú sme cvičili počas celého roka a zavŕšili projektom o historickej osobnosti z čias renesancie, ktorý bol celý vypracovaný kaligraficky. Tieto projekty mali vysokú úroveň a ostatní žiaci často obdivne hľadeli na ich diela.

Školský rok sme ukončovali fyzikou a geografiou. Fyzika bola opäť plná nových pokusov, z ktorých vyvrcholením bola camera obscura a kladka. Na geografii sa žiaci prvý krát stretli s astronómiou a vo svojom vedomí sa učili pozerať na Zem zvonku.

Som vďačný za krásne i náročné zážitky so siedmakmi a plodnú spoluprácu s nimi.

Zapísal: Pavel Hanuštiak

8. ROČNÍK

Po rozbúrených vodách siedmej triedy a letných prázdninách, zasadli do lavíc ôsmaci. V poslednej chvíli som sa rozhodla prijať k nám ešte novú žiačku s individuálnym študijným plánom. Dobre som spravila, pretože v priebehu prvého mesiaca náhle z triedy odišli dve dievčatá. Napriek týmto úvodným turbulenciám v kolektíve a priateľstvách sa stav napokon rýchlo upokojil. Trieda má stále výrazne dievčenský charakter, kde z celkového počtu 21 žiakov máme len 7 chlapcov. No a tí si zdá sa svoju situáciu už konečne aj vychutnávajú. Z triedy sa stáva výborná partia mladých ľudí, kde všetci dokážu medzi sebou komunikovať a zdá sa, že im je spolu naozaj dobre. Partie, hlúčiky, verné dvojice, celkovo sociálne vzťahy boli tento rok pre našu triedu na prvý pohľad tým najpodstatnejším.

Samozrejme boli tu predmety, nové nároky, známky, prijímačky. Bolo jasne vidieť už veľké rozdiely v zrelosti, ambíciách a vôli jednotlivých detí. Hneď v septembri prebehla epocha biológie, na ktorej konci čuduj sa svete už vedeli svoj výsledok na záverečnom vysvedčení. Aj keď známky sú posledné o čo nám na našej škole ide, zdá sa, že až táto skutočnosť dokázala niektorých prebrať. Nové nároky, podmienky, pravidlá, osobné sympatie aj antipatie. Spoločný splav na začiatku roka sa zdal byť dobrým štartom pre vzájomné budovanie vzťahov. Epochy sa striedali, učiva pribúdalo, zvyšujúce sa tempo pôsobilo na väčšinu žiakov motivujúco. Zdá sa, že toto je veľmi ambiciózna trieda. Osem podaných prihlášok na strednú školu bol skutočne rekordným. Rovnako raritný je aj fakt, že napriek úspešnému prijatiu na gymnázium sa naša žiačka rozhodla zostať na WŠ aj v deviatom ročníku.

Zmena oproti doterajším zvyklostiam na našej škole prišla aj v načasovaní individuálnych projektov. Dlhšie už vnímam každoročne sa opakujúci sa stres a hektiku na konci deviateho ročníka. Rozhodla som sa preto vyskúšať s mojou triedou pracovať na projektoch už počas 8. ročníka a samotné prezentácie presunúť na začiatok budúceho roku. Aj prístup k tomuto zadaniu mohol preveriť úroveň zodpovednosti, schopnosť pracovať s časom, či vôľu jednotlivých žiakov. Výsledky a rozdiely boli pred letnými prázdninami skutočne ohromné. Uvidíme ako si poradia so samotnými prezentáciami. Veľmi im držím palce.

Tradičné vianočné akcie, návštevy múzea, galérie, divadelné predstavenia sme zavŕšili opäť tou najlepšou ŠVP. Tento rok sme boli v Čechách pri Orlickej priehrade. Bolo to úžasných šesť dní, plných príjemnej pohody, turistiky, člnkovania či pamiatok. Pobyt sme ukončili návštevou Divadelného festivalu WŠ v Písku. Tak sme si poriadne pozreli miesto, kam sa budúci rok chystáme opäť, ale už ako účastníci a účinkujúci so svojou divadelnou hrou. Už teraz sa tešíme!

Zapísala: Zuzana Buarová

9. ROČNÍK

Túto výročnú správu začnem netypicky od konca, takmer poslednou spoločnou akciou našej deviatej triedy. Ku koncu školského roka sme zrealizovali 2 z našich veľkých cieľov v 9. ročníku. Jeden vyplýval z učebného plánu geografie– prechod horami a druhý z dejepisného učiva, ktoré žiakov veľmi zaujalo – návšteva Osviančimu. Spojili sme to do jedného celku a prešli sme Vysoké Tatry od Tatranskej Lomnice až na Chatu pod Zeleným plesom, tam sme si robili ďalšie krásne túry do okolia a na tretí deň sme sa vybrali na 5-hodinový prechod až k hraniciam Poľska. S ťažkými batohmi (cca 10 kg) na pleciach, kde sa každý musel spoľahnúť len na vlastné sily, opatrnosť a vytrvalosť, pričom si uvedomoval, že to musí prejsť, ak sa chce dostať ďalej. Že sa nedá ostať niekde na polceste v horách. Bolo to náročné, miestami aj nebezpečné, napr. keď sme s tými batohmi prišli ku kamennému zosuvu a inej cesty nebolo, len táto alebo keď sme kráčali v búrke s bleskami nad hlavou. Museli sme zdolať veľké prevýšenie, výstupy i zostupy. No ako za odmenu sa nám otvárali stále nové obzory, nové nádherné výhľady na Tatry a úchvatné prírodné scenérie. Zároveň sme však pri tom zažili i krásne momenty vzájomnej pomoci, priateľstva a spolupatričnosti, keď jeden druhému pomáhal niesť časť nákladu, povzbudil ho či podal ruku nad previsom, keď bolo treba. Tým sa to stalo všetko o trochu ľahším i zábavnejším a všetci sme to nakoniec zvládli, i učitelia Chcelo to veľa sebaprekonávania, občas sme sa dostali na hranice našich síl a odvahy, no myslím si, že budeme z tohto zážitku čerpať ešte dlho v našom ďalšom živote. V Poľsku sme boli ubytovaní vo waldorfskej škole v Krakowe a odtiaľ sme vyrazili na výlet do soľnej jaskyne Wielićka a navštívili sme koncentračný tábor v Osviančime. To bol pre nás ďalší zážitok, ktorý v nás vyvolal silné emócie, tentokrát smútok i slzy, a museli sme sa s nimi nejako vyrovnať. No toto veľké „memento“, čoho všetkého zlého a neľudského sú ľudia schopní, ostalo tiež kdesi hlboko v nás.

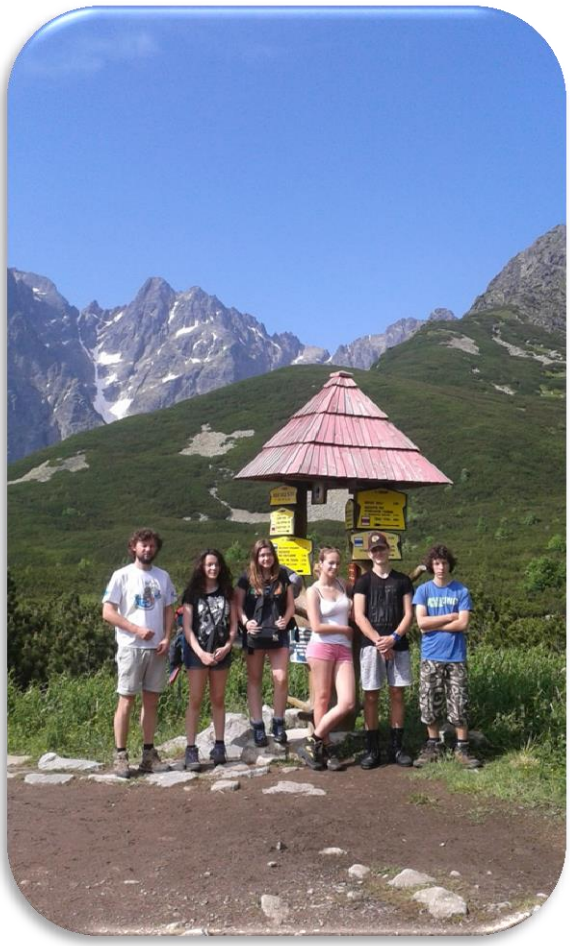

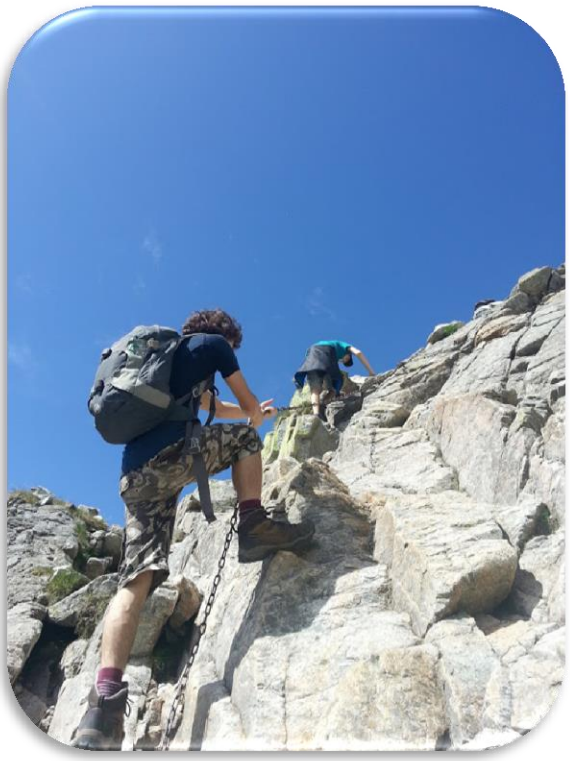

Prečo o tom všetkom píšem tak podrobne? Pretože som si uvedomila, že táto naša posledná škola v prírode bola symbolickým vyjadrením celého 9. ročníka so všetkými jeho výzvami, skúškami, dôležitými životnými rozhodnutiami, projektmi individuálnymi a ich prezentáciami i veľkým spoločným divadlom. Deviataci si museli zodpovedne vybrať strednú školu a tým svoje ďalšie životné smerovanie, pripravovať sa na monitor (Testovanie 9), talentové a písomné prijímacie pohovory na SŠ, to všetko spraviť čo najlepšie a potom čakať na výsledok prijatý – neprijatý, pracovať každý na svojom záverečnom individuálnom projekte a spolu na naštudovaní divadelnej hry od W. Shakespeara. A popri tom samozrejme zvládnuť i rozsiahle učivo 9. ročníka. Bol to pre nich veľmi náročný rok, vyžadoval od nich veľa ich síl, plné nasadenie, často siahnutie až na dno svojich možností, prinášal so sebou veľa stresu a samozrejme práce. Tento pomyselný a ťažký „batoh“ povinností si deviataci niesli na pleciach po celý rok a mohli sa len spoľahnúť, že si doňho nabalili aj všetko potrebné, čo by im tieto povinnosti a výzvy pomohlo zvládnuť čo najlepšie a úspešne. Výnimočné bolo naše spoločné divadlo Večer trojkráľový, ktoré sa rodilo spočiatku ťažko. Dlho sme sa ako trieda nevedeli zhodnúť na tom, či budeme hrať pôvodnú verziu alebo upravenú. Nakoniec sme sa rozhodli, že hru „premiestnime“ do 20. rokov 20. storočia. Samotný nácvik prebiehal intenzívne celý mesiac pred premiérou a tomu sme prispôsobili i vyučovanie v máji a čiastočne i v júni. Vivien pracovala na návrhoch kostýmov a potom spolu s ďalšími a za veľkej pomoci p.uč. Tatianky Maťovej zháňali vhodné oblečenie, obleky, topánky a klobúky. Niektoré upravovali, niektoré i celé šili. Hľadali i vhodné kulisy. Frida s p.uč. Barborkou Krajíčkovou vyrábali plagát, ktorý na scéne umocňoval atmosféru danej doby. Premiéra i ďalšie 3 vystúpenia dopadli veľmi dobre, jedno z nich sme odohrali aj v Písku v ČR na divadelnom festivale Dúhové divadlo, ktoré bolo veľkou prehliadkou divadiel žiakov waldorfských škôl. Podarilo sa im priniesť divákom skutočnú komédiu a výkony mnohých z nich boli vynikajúce a presvedčivé. Ani sme netušili, že máme v triede toľko talentov, toľko hercov ☺.

Čo dodať na záver? Všetkými výzvami a skúškami 9. ročníka sme prešli, niektorí ľahšie, iní sa s niečím aj riadne potrápili, ale zvládli sme to všetci. V triede bolo 18 žiakov, boli prijatí spolu na 31 stredných škôl, z toho deviati na 2 vybrané školy, dvaja na 3 a ostatní na tú 1 svoju top školu. Nakoniec teda budú ďalej pokračovať v štúdiu 7 deviataci na gymnáziu, 2 na waldorfskom lýceu v ČR, 4 na umeleckých školách, 3 na odborných školách, 2 v zahraničí na medzinárodných školách.

Ja osobne ako ich triedna učiteľka som na nich hrdá. Bolo pre mňa cťou sprevádzať týchto krásnych mladých ľudí na ich ceste nielen v 9. ročníku, ale mnohých z nich viesť od 1. triedy. Boli pre môj život veľkým obohatením a chcem sa im aj touto cestou za to poďakovať. Milí „moji“ deviataci – mám vás rada a to našťastie nikdy neprestane, ani keď sa už nebudeme vídať každý deň. Prajem vám na vašej ďalšej životnej ceste veľa šťastia, úspechov na strednej i vysokej škole a nech ste v živote šťastní.

Zapísala: Zuzana Bajúsová